

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 sierpnia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, iż M. S. (1) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą (...) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 3 czerwca 2019 r.

W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy podniósł, iż z dokumentów znajdujących się w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS wynika, że ubezpieczona dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych: emerytalnego, rentowych, wypadkowego i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej od 24.08.2013 oraz zadeklarowała składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości określonej zgodnie z art. 18a ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych tj. zadeklarowanej kwoty nie niższej niż 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę (w okresie od sierpnia 2013r. do listopada 2014r.. W okresie od 22 kwietnia 2014r. do 19 listopada 2014r. wnioskodawczyni zatrudniona była w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) z o.o.. Po zakończeniu zatrudnienia ubezpieczona przystąpiła do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od dnia 1 grudnia 2014r.. Natomiast podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za grudzień 2014r. zadeklarowała na kwotę 9365zł tj. 250% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Wnioskodawczyni wielokrotnie korzystała ze zwolnień lekarskich i taka kwota stanowiła podstawę do wypłaty zasiłków chorobowych i macierzyńskich. Pierwszy zasiłek macierzyński wnioskodawczyni pobierała w okresie od 7 czerwca 2015r. 4 czerwca 2016r.. Następnie dziesięciokrotnie przebywała na zwolnieniach lekarskich do następnego zasiłku macierzyńskiego z którego korzystała od dnia 4 czerwca 2018r. do 2 czerwca 2019r. Od dnia 3 czerwca 2019r. do 31 lipca 2019 r. korzystała z zasiłku opiekuńczego. Po krótkotrwałym zwolnieniu lekarskim we wrześniu 2019r. od 10 grudnia 2019r. ponownie zwolnienia lekarskie miały charakter długotrwały, łącznie ze świadczeniem rehabilitacyjnym od 19 czerwca 2020r. do 2 maja 2021r. zaś od dnia 3 maja 2021r. odwołująca korzystała z wypłaty kolejnego zasiłku macierzyńskiego. W okresach nie korzystania ze świadczeń składki na ubezpieczenia były opłacone w pełnej wysokości. Organ rentowy w dniu 29 lipca 2021 roku poinformował o wszczęciu postępowania i uznał, że po dniu 3 czerwca 2019r. wnioskodawczyni już nie prowadziła działalności gospodarczej, gdyż jej przychody nie świadczą o stałym cyklicznym prowadzeniu takiej działalności.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż przedmiotem działalności gospodarczej prowadzonej przez płatnika składek M. S. (1) od 2013r. jest rękodzieło głównie wykonywania torebek.

Zdaniem organu rentowego utrzymanie tytułu do ubezpieczeń społecznych od miesiąca czerwca 2019r. jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą spowodowane było tylko i wyłącznie stworzeniem okoliczności umożliwiających uzyskiwanie cyklicznych, długookresowych świadczeń finansowanych z ubezpieczenia społecznego oraz przysługujących osobie przebywającej na zasiłku macierzyńskim.

Siedziba płatnika składek zgodnie z zeznaniami M. S. (1) mieści się w Ł., ul. (...) w lokalu na parterze domu rodziców. Na rozpoczęcie działalności gospodarczej w 2013r. otrzymała dotację a za uzyskane środki zakupiła potrzebne materiały i dodatki do produkcji torebek. W czasie swojej działalności brała udział w różnych targach odzieżowych, kiermaszach, nawiązała współpracę z różnymi butikami w Ł. i P., miała stoisko na F. W. Ł. oraz reklamę w magazynie (...). W 2019 roku korzystała z wcześniej zakupionych materiałów oraz kontaktów. W 2019 roku uzyskała przychód w wysokości (...),40zł. W 2020 i 2021 roku nie uzyskała żadnych dochodów z działalności.

Na podstawie wyżej przedstawionych faktów organ rentowy uznał, że działalność gospodarcza przez M. S. (1) nie jest prowadzona. Długie okresy zwolnienia lekarskiego i kolejnych zasiłków macierzyńskich oznaczają brak faktycznej możliwości prowadzenia działalności gospodarczej.

Ponadto definicja działalności gospodarczej obok innych elementów zawiera niezbędny element uzyskania przychodów. Bowiem zawsze jest ona nakierowana i łączy się z

osiąganiem przychodów na poziomie zapewniającym pokrycie jej kosztów i dochód dla osoby ją prowadzącej, przy braku przychodów działalność w praktyce nie jest kontynuowana, i jest zamykana.

Okoliczności faktyczne zdaniem organu rentowego prowadzą do wniosku, iż wynik finansowy prowadzonej działalności dla był nieistotny. M. S. (1) nie była z całą pewnością w stanie uzyskać dochodu, który by pozwalał na uzyskanie zysku (mając na uwadze poniesione wydatki na działalność), jak również na uiszczenie składek choć w minimalnej wysokości. Sporadyczne wykonywanie zamówień i przygotowanie projektów torebek nie czyni z płatniczki M. S. (1) osoby, która miała zamiar po 3 czerwca 2019 r. w sposób faktyczny i oparty na ww. obowiązujących przepisach prowadzić zarobkową działalność gospodarczą.

Zadeklarowanie wysokiej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne co przełożyło się na wysokość świadczeń z ubezpieczenia w razie choroby i macierzyństwa oraz

świadomość M. S. co do niemożności prowadzenia działalności ujawnia inny charakter aktywności ukierunkowany na inne cele niż wynik finansowy i jej ciągłość.

/ decyzja k. 41-43 akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji w dniu 21 września 2021 r. wniosła M. S. (1), reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, domagając się jej zmiany i uznania iż podlega ubezpieczeniom społecznym i dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 3.06.2019 r, nadto zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych. W uzasadnieniu swego stanowiska podniosła, iż działalność gospodarcza jest prowadzona od 24 sierpnia 2013r. po uzyskaniu dotacji ze Stowarzyszenia (...) -4 z siedzibą w R., którą przeznaczyła na zakup materiałów oraz dodatków niezbędnych do wykonywania torebek. Wskazała, że w trakcie wykonywania działalności brała udział w różnych targach odzieżowych, kiermaszach co wpłynęło na pozyskanie klientów. Ponadto nawiązała współpracę z butikami w Ł. i P., posiadała reklamę w magazynie (...) oraz swoje stoisko na F. W. w Ł.. Nadal posiada umowę z biurem rachunkowym i nadal składa deklaracje rozliczeniowe. Wnioskodawczyni rozlicza się w formie ryczałtu więc z tego tytułu wszelkie zakupy czy wydatki związane z działalnością nie są ewidencjonowane w wykazie zysków czy dochodów. Natomiast ubezpieczona ponosiła w spornym okresie wydatki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, m.in. prowizja z tytułu sprzedaży za pośrednictwem strony DecoBazaar.com, zakup maszyny, opłaceni biura rachunkowego, opłacanie ZUS, opłacanie domeny. Skarżąca podniosła, że nie jest bez znaczenia, iż zwolnienia lekarskie są uzasadnione posiadaniem przez M. S. (1) trójki niepełnosprawnych dzieci.

/ odwołanie k. 3-7/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 1.10. 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k.36-37/

Na rozprawie w dniu 7 marca 2022 r, poprzedzającej wydanie wyroku strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska procesowe.

/ stanowisko procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 7 marca 2022 00:52:54 -00 55:30/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni M. S. (1) dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych: emerytalnego, rentowych, wypadkowego i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej od 24.08.2013 oraz zadeklarowała składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości określonej zgodnie z art. 18a ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych tj. zadeklarowanej kwoty nie niższej niż 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę (w okresie od sierpnia 2013r. do listopada 2014r.. W okresie od 22

kwietnia 2014r. do 19 listopada 2014r. wnioskodawczyni zatrudniona była w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) z o.o.. Po zakończeniu zatrudnienia ubezpieczona przystąpiła do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od dnia 1 grudnia 2014r.. Natomiast podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za grudzień 2014r. zadeklarowała na kwotę 9365zł tj. 250% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. W celu uzyskania kwalifikacji ukończyła kurs (...) odzieży damskiej lekkiej i ciężkiej”, kurs „ Jak zostać własnym pracodawcą” brała udział w warsztatach „ Komunikacja i marketing mody” w szkoleniu „ Komerccjalizacja twórczości dla potrzeb regionalnych sektorów kreatywnych”

/certyfikaty i zaświadczenia k. 21-25, reklamy i artykuły k.26-33/

Wnioskodawczyni wielokrotnie korzystała ze zwolnień lekarskich i taka kwota stanowiła podstawę do wypłaty zasiłków chorobowych i macierzyńskich. Pierwszy zasiłek macierzyński wnioskodawczyni pobierała w okresie od 7 czerwca 2015r. 4 czerwca 2016r.. Następnie dziesięciokrotni e przebywała na zwolnieniach lekarskich do następnego zasiłku macierzyńskiego z którego korzystała od dnia 4 czerwca 2018r. do 2 czerwca 2019r. Od dnia 3 czerwca 2019r. do 31 lipca 2019 r. korzystała z zasiłku opiekuńczego. Po krótkotrwałym zwolnieniu lekarskim we wrześniu 2019r. od 10 grudnia 2019r. ponownie zwolnienia lekarskie miały charakter długotrwały, łącznie ze świadczeniem rehabilitacyjnym od 19 czerwca 2020r. do 2 maja 2021r. zaś od dnia 3 maja 2021r. odwołująca korzystała z wypłaty kolejnego zasiłku macierzyńskiego. W okresach nie korzystania ze świadczeń składki na ubezpieczenia były opłacone w pełnej wysokości.

/niesporne/

Wnioskodawczyni podniosła w 2014 r. składkę na ubezpieczenie, gdyż jej partner dużo zarabiał i mogła sobie pozwolić na opłacenie składek w podwyższonej wysokości. Działalność prowadzi w domu rodziców w Ł. przy ul. (...). Znajduje się tam maszyna do szycia, noże krawieckie, skóry, wykroje do toreb i materiały. W całym okresie działalności wstawiała dużo produktów do butików w Manufakturze, kilka w P. i W.. Współpracowała z butikiem F. S. I. W. W 2019 roku M. S. (1) osiągnęła przychód w łącznej kwocie 4084,40 zł. pozyskiwała klientów, zakupiła nową maszynę niezbędną do prowadzenia działalności, promowała się na F., sprzedawała produkty różnych celebrytom co znalazło odzwierciedlenie w artykułach prasowych. Wnioskodawczyni zajmowała się projektowaniem, sama często robiła prototypy torebek, sprzedawała je przez Internet, miała założoną stronę internetową. W 2019r. wstawiała produkty do butiku I. W. mieszczącym się w (...) oraz komisju A. L., który mieścił się przy ul (...).

/ dokumentacja PIT za 2019r. k.9-11, faktury i umowa zakupu maszyny13-16, artykuły prasowe k.26-33, wydruk korespondencji elektronicznej k.56-57, zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 7 marca 2022 00:28:46 – 00:52:10 , zeznania świadka P. S. protokół z rozprawy z dnia 7 marca 202 r. 00:17:21 – 00:26:40, zeznania świadka I. W. protokół z rozprawy z dnia 7 marca 202 r. 00:05:27 – 00:11:15, zeznania świadka A. L. protokół z rozprawy z dnia 7 marca 202 r. 00:11:28 – 00:17:05, oryginały faktur k.35 w kopercie/

Wnioskodawczyni posiada trójkę niepełnosprawnych dzieci, pierwsze dziecko ma zdiagnozowaną wadą genetyczną w postaci Płasawicy H., drugie podobnie natomiast trzecie dziecko urodziło się z zespołem (...) oraz ciężką wadą serca co powodowało konieczność częstego korzystania ze zwolnień lekarskich .

/dokumentacja medyczna dzieci wnioskodawczyni k.35 w kopercie/

Powyzszych ustaleń Sąd dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach tym aktach ZUS dokumentów które nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Czyniąc ustalenia Sąd dał wiarę zeznaniom wnioskodawczyni i powołanych w procesie świadków co do tego iż pomimo ciąży i szeregu zwolnień lekarskich po dniu 3 czerwca 2019r. podjęła prowadzenie działalności gospodarczej, osiągnęła przychód, wstawiała i wyprodukowała torby dokonując sprzedaży za pośrednictwem butików oraz internetu. Zainwestowała w materiały i nową maszynę z zamiarem kontynuowania działalności i kolejna ciąża jak się okazało z płodem dotkniętym wadą genetyczną spowodowała kolejne zwolnienia lekarskie. Zeznania wnioskodawczyni, zeznania przedstawionych świadków oraz złożona dokumentacja przekonują, iż nie były to czynności pozorowane a zamiar prowadzenia dalej swojej działalności gospodarczej. Wobec argumentacji

podniesionej przez ZUS spornym pozostaje czy w kontekście opłacalności tych czynności i ich zakresu można przyjąć iż wnioskodawczyni prowadziła działalność gospodarczą czy też powyższe miało tylko i wyłącznie charakter pozorny usprawiedliwiający zadeklarowanie wysokich składek na ubezpieczenia społeczne celem uzyskania odpowiednio wysokich świadczeń z tego systemu. Powyższe należy jednak do oceny prawnej zastrzeżonej dla Sądu. Ponadto jeżeli organ rentowy miał wątpliwości co do wysokości podstawy wymiaru składek i zamiaru uzyskiwania zawyżonych świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych to nie było przeszkód aby dokonał sprawdzenia prawidłowości zgłoszenia do systemu ubezpieczeń społecznych przez M. S. (1) w 2013 czy w 2014 roku po zwiększeniu podstawy wymiaru składek. Przeprowadzenie kontroli i podważanie faktu prowadzenia działalności gospodarczej po pięciu latach prowadzenia działalności i korzystania z systemu ubezpieczeń społecznych jest bardzo wątpliwe i dziwne. Zdaniem Sądu pozwany ZUS powinien wziąć pod uwagę fakt schorzeń genetycznych dzieci wnioskodawczyni, które spowodowały kolejne zwolnienia lekarskie bez jej woli. Trudno założyć, że ktokolwiek mógł przewidzieć, że dzieci urodzą się tak chore. Mimo to wnioskodawczyni starała się prowadzić działalność gospodarczą w takim zakresie jak pozwalały jej przerwy w okresach zasiłkowych co potwierdzają zebrane dowody w sprawie.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2020 poz 266) za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, z wyjątkiem ust. 6a;

Na mocy art. 13 pkt 4 analizowanej ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców;

Z mocy art. 11 ust. 2 w/w ustawy ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Okres podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom określa przepis art. 13 pkt 4 zgodnie, z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców;

Na podstawie art. 36 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 cytowanej ustawy każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób prowadzących działalność gospodarczą należy do tych osób.

Art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 5a, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Z mocy art. 18a ust. 1 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 (to jest osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych), w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych

od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Stosownie do treści art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe w/w osób stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2020 rok Nr 1398) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Z art. 47 ust 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że płatnik składek, będący osobą fizyczną opłacającą składkę wyłącznie za siebie, przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca.

W myśl art. 47 ust. 2 i ust. 3 tej ustawy płatnik składek, który opłaca składki wyłącznie za siebie, przysyła jedynie deklarację rozliczeniową.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego, czy ubezpieczona faktycznie wykonywała w spornym okresie działalność gospodarczą, co skutkuje obowiązkiem podlegania ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii wskazać w pierwszej kolejności należy, iż na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców; (tekst jednolity Dz. U. z 2019 poz. 1292) osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą jest przedsiębiorca, czyli osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, która we własnym imieniu wykonuje działalność gospodarczą (art. 4 ust. 1). Zgodnie z art. 3 wspomnianej ustawy działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Przedsiębiorca, będący osobą fizyczną może podjąć działalność gospodarczą po uzyskaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. (art. 5 ust. 2) Działalność gospodarczą definiuje także art. 15 ust. 2 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz 106), jako działalność obejmującą wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody. Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych.

W orzecznictwie przyjmuje się, że cechami działalności gospodarczej są:

1) zawodowy (a więc stały) charakter, 2) związana z nią powtarzalność podejmowanych działań, 3) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania i 4) uczestnictwo w obrocie gospodarczym (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1991 r., sygn. III CZP 117/91, opubl. OSNCP 1992 nr 5, poz. 65). Podkreśla się także, iż dla uznania określonej przedmiotowo działalności za działalność gospodarczą konieczne jest łączne zaistnienie trzech jej cech funkcjonalnych: zarobkowości, zorganizowania i ciągłości. Brak którejkolwiek z nich oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Przesłanka wykonywania działalności gospodarczej w sposób ciągły nie jest rozumiana jako konieczność jej wykonywania bez przerwy, lecz jako zamiar powtarzalności określonych czynności w odróżnieniu od ich przypadkowości, sporadyczności lub okazjonalności. Przyjmuje się zatem, że działalność gospodarcza z założenia jest działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry okres czasu, a ponadto związana jest z nią konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego. Nie uznaje się więc za działalność gospodarczą: działalności okresowej i sporadycznej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 2005 r., sygn. I UK 95/05, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 19-20, poz. 311, str. 863; postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lipca 2003 r., sygn. II UK 111/03, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2003, Nr 17, poz. 1; wyrok NSA z dnia 19

marca 1991 r., (...) SA/Wa 898/90, (...) 1992, nr 3-4, poz. 58; wyrok NSA z dnia 17 września 1997 r., (...) SA/Wa (...), Pr. Gosp. 1998, nr 1, s. 32).

Wykonywanie (prowadzenie) działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). Na przykład, prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością - takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Wszystkie te czynności pozostają w ścisłym związku z działalnością usługową, bowiem zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2003 r., III AUa 1531/03, OSA w B. 2004 nr 1, s. 51; por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., II UK 111/03, Monitor Prawa Pracy-wkładka 2004 nr 7, poz. 16).

Niewątpliwie w ocenie, czy były podejmowane czynności zmierzające bezpośrednio do prowadzenia działalności gospodarczej, należy uwzględnić wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar osoby prowadzącej działalność gospodarczą. W wyroku z dnia 30 kwietnia 1997 roku, (...) SA 46/96 (Przegląd Orzecznictwa (...) 1998 nr 2, poz. 48), Naczelny Sąd Administracyjny trafnie wskazał, że w razie uznania za zaprzestanie działalności gospodarczej innych zdarzeń niż jej likwidacja, należy brać pod uwagę nie tylko okoliczności obiektywne, ale także subiektywne, tzn. zamiar podatnika.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy wskazał, że wnioskodawczyni po kolejnym urlopie macierzyńskim podjęła dalszą działalność gospodarczą wyłącznie w celu uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych od zadeklarowanej podstawy wymiaru. Organ zakwestionował fakt prowadzenia działalności gospodarczej podnosząc, iż wnioskodawczyni korzystając w sposób długotrwały ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego zasiłków macierzyńskiego, opiekuńczego i chorobowego, nie miała realnej możliwości prowadzenia działalności w sposób stały i ciągły. Ponadto w jego ocenie w czasie czynności kontrolnych nie wykazała że w okresach przerwy między tymi świadczeniami faktycznie działalność wykonywała a podejmowane przez nią czynności miały charakter pozorny i były nakierowane wyłącznie na nabycie prawa do świadczeń i sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Wskazywał, że dokonywane czynności było tylko sporadyczne i de facto nieopłacalne.

W ocenie Sądu Okręgowego z poczynionych ustaleń faktycznych, wynika, że stanowisko organu rentowego w kwestii faktycznego niewykonywania przez skarżącą działalności gospodarczej w spornym okresie od 3.06.2019 r., było nieuzasadnione. Świadczy o tym całokształt okoliczności sprawy.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zasiłek macierzyński (podobnie zasiłek chorobowy) nie jest przyczyną faktyczną ani prawną ustania tytułu ubezpieczenia, bo nie musi oznaczać zaprzestania działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Podobnie jest w sytuacji wydłużonego zasiłku macierzyńskiego, skoro obejmuje dodatkowy (nowy) urlop rodzicielski, czyli uzasadnioną przerwę w wykonywaniu pracy lub działalności. Szczególna regulacja dotycząca wydłużonych zasiłków macierzyńskich nie zmienia tytułu ubezpieczenia (pracy, działalności). Po zasiłku macierzyńskim (urlopie) ubezpieczona może więc wrócić do dotychczasowej (poprzedniej) pracy lub działalności. Zasiłek macierzyński nie oznacza ustania tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym. /III AUa 551/19 - wyrok SA Białystok z dnia 28-11-2019/ Zasiłek macierzyński nie oznacza ustania tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym. Oznacza to, że odwołująca jako osoba, która przed pobieraniem zasiłku macierzyńskiego była objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, to po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego jest nadal objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Jeżeli stała się ona niezdolna do pracy bezpośrednio po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego, to może korzystać z zasiłku chorobowego. /III AUa 636/18 - wyrok SA Białystok z dnia 23-01-2019/ Nie można stwierdzić, że zasiłek macierzyński powoduje ustanie dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego na podstawie art. 14 ust. 2 pkt 3 ustawy systemowej,

bo ustanie tytułu podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz chorobowemu należy rozumieć jako zaprzestanie działalności gospodarczej (art. 3 pkt 1 ustawy zasiłkowej oraz art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 13 pkt 4 ustawy systemowej). Zasiłek macierzyński (podobnie zasiłek chorobowy) nie jest przyczyną faktyczną ani prawną ustania tytułu ubezpieczenia, bo nie musi oznaczać zaprzestania działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy systemowej. /III AUa 1493/17 - wyrok SA Warszawa z dnia 12-07-2019/.

W świetle powyższego długotrwałe korzystanie ze świadczeń zasiłków macierzyńskiego, opiekuńczego, chorobowego samo w sobie pozostaje bez wpływu na istnienie tytułu ubezpieczenia kluczową jest jednak ocena czy faktycznie wobec długotrwałych okresów niewykonywania pracy w ogóle działalność podjęto lub czy następnie zaprzestano wykonywania działalności w rozumieniu ustawy systemowej czy też nie.

Sąd Okręgowy nie zgadza się z oceną organu rentowego, iż w okolicznościach sprawy działalność nie była wykonywana a podejmowane sporadyczne czynności miały charakter pozorny.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Domniemanie to może być obalone w drodze przeprowadzenia przeciwdowodu, który obciąża stronę twierdzącą o faktach przeciwnych twierdzeniom wynikającym z domniemania. Do sfery ustaleń faktycznych należy, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia lub w ogóle nie podjęto, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność – w tym działalność gospodarczą – wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2007 r. sygn. III UK 133/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2008, Nr 7-8, poz. 114, str. 332; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r., sygn. I UK 240/09, LEX nr 585723; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2010 r. sygn. II UK 186/09, sygn. LEX nr 590235; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r. sygn. I UK 221/09, LEX nr 585715). Tym samym brak wykonywania działalności gospodarczej –podejmowanie tylko czynności pozornych wymagało zgodnie z wymogami określonymi w art. 6 kc udowodnienia przez organ rentowy. Organ rentowi natomiast temu wymogowi nie sprostał.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego – którego wiarygodności skutecznie nie podważył organ rentowy – wynika iż wnioskodawczyni będąc w ciąży, jak i w przerwach między urlopem macierzyńskim a okresami choroby w których była zdolna do podjęcia pracy zarobkowej, działalność gospodarczą podejmowała. Wykonywała zarówno czynności przygotowawcze niezbędne do prowadzenia działalności kupowała skóry, materiały, nabyła nową maszynę, reklamowała się w Internecie, wystawiała swoje produkty w kilku butikach na terenie Ł.. Funkcjonowała na F., na różnych imprezach modowych, była umieszczona w kilku artykułach prasowych gdzie widać jej produkty z jej logo. Prowadzenie dalszej działalności potwierdzają faktury, świadkowie jak i zeznania odwołującej. Tym samym zdaniem Sądu o braku faktycznego wykonywania czynności leżących w profilu działalności nie może być mowy.

W świetle okoliczności sprawy nie można uznać też, iż czynności podejmowane przez wnioskodawczynię wobec realizacji nielicznych projektów i niewielkiej sprzedaży na przestrzeni ocenianego okresu czasu były sporadyczne nadto pozorne bo zadeklarowana składka nie znajdowała odzwierciedlenia w uzyskiwanych dochodach

Podkreślenia wymaga, iż kluczowe znaczenie dla zdefiniowania pojęcia przedsiębiorcy ma element funkcjonalny, łączący się z prowadzeniem działalności gospodarczej lub zawodowej. Ustawa wymaga, aby przedsiębiorca „prowadził” działalność gospodarczą lub zawodową. Samo stwierdzenie „prowadzi działalność” zakłada określony ciąg działań, a nie tylko pojedyncze czynności. Przedsiębiorcą jest więc ten, kto wykonuje czynności powtarzalne w taki sposób, że tworzą one pewną całość, a nie stanowią oderwanego świadczenia czy też świadczeń określonych rzeczy lub usług. Jeżeli takie działania mają charakter gospodarczy lub zawodowy, to istnieją podstawy do uznania, że podejmujący je podmiot jest przedsiębiorcą. Wobec tego nie stanowią działalności gospodarczej czynności wykonywane okresowo i sporadycznie, a także gdy nie są one podejmowane w celu osiągnięcia zysku. Określenie celu

zarobkowego ma wymiar subiektywny i mieści się w sferze zamiaru danego podmiotu. /III AUa 53/16 - wyrok SA Łódź z dnia 28-12-2016/

W ocenie Sądu wykonywana przez wnioskodawczynię działalność wykazuje cechy zorganizowania i ciągłości, zatem może być uznana za działalność gospodarczą w rozumieniu art. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców.

W zachowaniu wnioskodawczynie przede wszystkim uwidacznia się zamiar dążenia (woli) do uczynienia z działalności gospodarczej stałego (ciągłego) źródła dochodu. Wnioskodawczynie w okresach kiedy była zdolna do wykonywania pracy konsekwentnie robiła projekty i wykonywała kolejne produkty. Poszukiwała potencjalnych klientów i telefonowała do starych z ofertą, co mogło stanowić dla niej źródło dochodu. To, iż w istocie nie było ich wiele wynikało obiektywnie z faktu, że okresy zdolności do wykonywania pracy przez wnioskodawczynię nie były długotrwałe. Organ rentowy nie kwestionował zaś legalności wykorzystywania zwolnień lekarskich dlatego uznać należy iż faktycznie w okresach tych wnioskodawczynie była niezdolna do wykonywania działalności gospodarczej.

Organ rentowy zakwestionował fakt ponownego prowadzenia działalności po pięciu latach od jej rozpoczęcia bez uwzględnienia faktu, że przerwy w jej prowadzeniu wynikały nie ze złej woli odwołującej lecz z niezależnych od niej okoliczności cięż zagrożonych z powodu wad genetycznych dzieci.

Wyraźnie wyartykułowaną wolą ustawodawcy było, by podstawa wymiaru składek ubezpieczeniowych ustalona była w deklaracji, składanej przez podmiot prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, która to deklarowana wysokość jest całkowicie niezależna o wysokości przychodu czy dochodu. Skoro więc sam ustawodawca wybrał takie rozwiązanie, to nawet w sytuacji, gdy przedsiębiorca nieracjonalnie prowadzi działalność gospodarczą, generując straty, nie oznacza to, że tak prowadzona działalność traci cechy działalności gospodarczej. /I UK 327/17 - postanowienie SN - Izba Pracy z dnia 04-07-2018/ Generowanie strat przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą (zamiast spodziewanych zysków), z uwagi na koszty działalności przewyższające dochód, nie przekreśla więc jej zarobkowego charakteru.

Wnioskodawczynie w okresach przerw między przebywaniem na zasiłku macierzyńskim, opiekuńczych i chorobowych podejmowała czynności nastawione na zysk jednakże z uwagi na fakt przebywania na zwolnieniach lekarskich nie osiągała dochodu równego zadeklarowanej podstawie wymiaru składek.

Zarobkowy charakter działalności jest jednak realizowany wtedy, gdy jej prowadzenie przynosi rzeczywisty zysk, ale i wówczas, gdy takiego zysku nie osiąga, jeśli przedsiębiorca nastawiony był na uzyskanie dochodu i mimo jego starań firma poniosła straty. Istotny jest wyznaczony przez przedsiębiorcę cel, który w każdym przypadku zamierzonych i wykonywanych działań musi zakładać wynik finansowy. Podejmowane przez nią czynności nie miały więc charakteru pozornego.

Jeszcze raz należy podkreślić, iż cechą prowadzenia działalności gospodarczej jest prowadzenie jej w sposób zorganizowany i ciągły. Jednocześnie osoba, która podjęła pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo, jeżeli nie ma innego tytułu do ubezpieczeń, od dnia rozpoczęcia wykonywania tej działalności do dnia jej zaprzestania, bez względu na to czy w ramach danej działalności osiąga przychody czy też ich nie osiąga, jeżeli pozostaje w gotowości do prowadzenia tej działalności.

Organ rentowy nie wykazał, że wnioskodawczynie takiej działalności od 3.06.2019 r. nie prowadziła.

Z tych też względów Sąd Okręgowy w Łodzi, w oparciu o treść art. 477² § 1 k.p.c. uznał odwołanie wnioskodawczynie za zasadne i zmieniając zaskarżoną decyzję ustalił, iż M. S. (1) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega od dnia 3 czerwca 2019 r. nadal obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym wypadkowemu i dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz.1800).

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem

doręczyć ZUS wypożyczając akta rentowe.